

בס"ד. שיחת ש"פ במדבר, מבה"ח וער"ח סיון, ה'תשט"ו.

בלתי מוגה

א. זמן תפלת מנחה — דהיינו הזמן שלאחר חצות היום, כאשר "ינטו צללי ערב" — שייך כבר ליום המחרת.

ולכן, כאשר ביום המחרת אין אומרים תחנון (מצד ענין שהתחלתו כבר בלילה) — אין אומרים תחנון גם בתפלת מנחה ביום שלפניו, ואם חל בשבת — אין אומרים "צדקתך".⁷

ועפ"ז נמצא, שזמן זה שייך כבר לראש חודש סיון. והיינו, שנוסף על השייכות הכללית דשבת זו לראש חודש סיון, מצד היותה "שבת מברכים" — ישנה שייכות נוספת לראש חודש סיון כאשר נמצאים בערב ראש חודש אחר חצות היום.

ב. בנוגע לראש חודש סיון כתיב: "בחודש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים ביום הזה באו מדבר סיני", ודרשו בגמרא: "כתיב הכא ביום הזה באו מדבר סיני, וכתיב התם החודש הזה לכם ראש חדשים, מה להלן ראש חודש אף כאן ראש חודש".

ומקשה אדמו"ר הזקן: "למה נק' ראש חודש בכתוב בלשון ביום הזה", רק ברמז, כך שיש צורך ללמוד את פירושו בגזירה שוה, דלכאורה הול"ל בפירוש "ביום הראשון", ולמה נאמר "ביום הזה" דוקא?

ומבאר אדמו"ר הזקן: "ולכן נק' ביום הזה סתם, כי יום היינו אור וגילוי, כמ"ש⁸ ויקרא אלקים לאור יום", ועד"ז תיבת "זה" מורה על ענין הגילוי, כמארז"ל⁹ "כל אחד ואחד מראה באצבעו ואומר זה". וזהו ענינו של ראש חודש — ענין הגילוי, שהרי בראש חודש הוא מולד הלבנה, ענין הגילוי שבא לאחרי ההעלם שביום כ"ט, שהוא העלם הכי גדול. וזהו ג"כ כחם של בני ישראל, ש"מונין ללבנה"¹⁰, "המאור הקטן"¹¹,

(7) תו"א שם (סז, סע"ג).

(8) בראשית א, ה.

(9) שמור"ר ספכ"ג.

(10) סוכה כט, א. וראה חולין ס, ב.

(11) בראשית א, טז.

(1) ירמ' ו, ד.

(2) שו"ע ואדה"ז או"ח סוסרצ"ב.

(3) יתרו יט, א.

(4) שבת פו, ב.

(5) בא יב, ב.

(6) תו"א ר"פ יתרו (סו, סע"ג).

כמ"ש¹² "מי יקום יעקב כי קטן הוא" — שגם בהיותם ובהמצאם במצב של העלם הכי גדול, בכחם לפעול שם את הגילוי הכי גדול. וכפירוש רבנו הזקן¹³ עה"פ¹⁴ "ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ", שבכחם של בני ישראל להמשיך את הענין ד"הוי" אחד¹⁵, ע"י "תורה אחת"¹⁶, גם "בארץ" — בענינים ארציים.

ג. וזהו גם ענינו של ראש חודש סיון דוקא — שבו כלול הענין דמתן תורה, שהוא תכלית הגילוי דאלקות בעניני העולם:

בנוגע לכללות הענין דמתן-תורה איתא במדרש¹⁷: "משל למה הדבר דומה, למלך שגזר ואמר בני רומי לא ירדו לסוריא ובני סוריא לא יעלו לרומי, כך כשברא הקב"ה את העולם גזר ואמר השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם¹⁸, כשבקש ליתן התורה בטל גזירה ראשונה ואמר התחתונים יעלו לעליונים והעליונים ירדו לתחתונים, ואני המתחיל, שנאמר¹⁹ וירד ה' על הר סיני וכתיב²⁰ ואל משה אמר עלה אל ה'".

ובפרטיות יותר:

"בני רומי לא ירדו לסוריא" — שלא תהי' המשכת אלקות למטה, דהיינו שלמטה לא יהי' ההרגש ד"אלקות בפשיטות"²¹; "ובני סוריא לא יעלו לרומי" — שלמטה לא תהי' עלי', דהיינו המדריגה ד"בני עלי"²², שעבודתם — "איזהו חסיד המתחסד עם קונו, עם קן דילי, ליחדא קוב"ה ושכינתו"²³.

וגם ביטול הגזירה במתן-תורה — הי' בנוגע לב' הענינים: "וירד הוי' על הר סיני" — המשכת אלקות למטה, "ואל משה אמר עלה אל הוי'" — ומכיון שמשה הוא "רועה נאמן", "רעיא מהימנא"²⁴, יכולים כל בני ישראל לעלות על ידו.

וזהו שבנוגע לראש חודש סיון נאמר הלשון "היום הזה", שמורה

12) עמוס ז, ב. שם, ה.	18) תהלים קטו, טז.
13) ראה תניא אגה"ק ס"ט (קיד, א).	19) יתרו יט, כ.
14) תר"א וישב כז, סע"ד. מקץ לה, א. ויקהל פז, סע"ג. ובכ"מ.	20) משפטים כד, א.
15) דברי הימים א יז, כא.	21) ראה סה"מ תש"ו ע' 30. תו"מ סה"מ
16) ואתחנן ו, ד. ועוד.	22) כסלו ע' צו. שבת ע' שפח. ועוד.
17) בא יב, מט. ועוד.	23) סוכה מה, ב. וש"נ.
18) תנחומא וארא טו. שמור"ר פ"ב, ג.	24) תקו"ז בהקדמה (א, סע"ב). הובא בתניא ספ"י.
ועוד.	24) ראה שמור"ר פ"ב, ג"ד. תניא רפמ"ב.

על גילוי, "כל אחד ואחד מראה באצבעו ואומר זה א-לי" — כיון שבמתן-תורה הי' תכלית הגילוי.

והנה, שלימות ענין זה תהי' לעתיד לבוא, שאז יהי' ב"פ "זה", כמ"ש²⁵ "ואמר ביום ההוא הנה אלקינו זה גוי' זה הוי' קוינו לו"; אבל גם גילוי זה דלעתיד הוא בכח הגילוי דמתן-תורה.

וע"ד שמצינו שבמתן-תורה כתיב²⁶ "אנכי הוי' אלקיך" — פעם אחת אנכי, ולעת"ל כתיב²⁷ "אנכי אנכי הוא מנחמכם" — ב"פ אנכי; ואעפ"כ גם הגילוי דלעתיד הוא בכח מתן-תורה, אלא שלעתיד יבוא לידי גילוי.

ד. מהי הדרך להגיע לידי גילוי זה דמתן-תורה — על כך נאמר בפסוק שלאח"ז²⁸ "ויסעו מרפידים ויבואו מדבר סיני":

בנוגע ל"רפידים" — שלכאורה אינו מובן²⁹: למאי נפק"מ מאיזה מקום נסעו, שהכתוב צריך לפרש שמו של המקום? — פירשו חז"ל³⁰ שבזה נרמז "שרפו ידיהם מדברי תורה".

ויש לבאר דיוק הלשון "שרפו ידיהם מדברי תורה"³¹:

ענין התורה הוא חכמה ושכל, כמ"ש³² "כי היא חכמתכם ובינתכם גוי'", וענין השכל שייך להמוח שבראש, ואין לו שום שייכות להידיים, וכדאיתא בשער היחוד והאמונה³³ שה"אומר על איזו חכמה רמה ועמוקה שאי אפשר למששה בידים... כל השומע יצחק לו, לפי שחוש המישוש אינו מתייחס ונופל אלא על עשי' גשמית הנתפסת בידים".

וא"כ, הול"ל "שרפו מוחם", או "ראשם", "שכלם" וכיו"ב, ולמה נאמר "שרפו ידיהם מדברי תורה", ידים דוקא?!
וביאור הענין:

ענינה של התורה הוא — "ללמוד וללמד לשמור ולעשות"³⁴. יכול אדם ללמוד תורה ולהבינה, ואעפ"כ להישאר באופן שהוא והתורה הם שני דברים שונים. וכפי שכ"ק מו"ח אדמו"ר הי' אומר³⁵: הוא אמנם למד תורה, אבל התורה לא לימדה אותו מאומה!... ואם רוצים שלימוד התורה יפעל את פעולתו — ה"ז ע"י קיום המצוות דוקא.

(25) ישע"י כה, ט. וראה תענית בסופה. (31) ראה סה"ש תש"ג ע' 42. תש"ד ע' 75.
(26) יתרו כ, ב. (32) ואתחנן ד, ו.
(27) ישע"י נא, יב. (33) פ"ט (פו, ב).
(28) יתרו יט, ב. (34) אבות פ"ד מ"ה. ברכת אהבת עולם.
(29) ראה גם ריב"א עה"ת עה"פ. (35) ראה לקו"ד ח"ב רמו, ב. סה"ש
(30) מכילתא ויל"ש עה"פ בשלח יז, ח. תש"ב ע' 123. תש"ד ע' 88. תש"ו ע' 21.
וראה סנהדרין קו, סע"א ובפרש"י.

וזהו דיוק הלשון "רפו ידיהם מדברי תורה" — כי, ידים קאי על כללות המצוות, בדוגמת "יד המחלקת צדקה"³⁶, והרי כללות המצוות נקראים בשם צדקה³⁷, ו"רפו ידיהם" — ענינו חלישות בקיום המצוות בפועל.

ה. ועז"נ "ויסעו מרפידים ויבואו מדבר סיני":

הדרך להגיע למתן-תורה היא — ע"י "ויסעו מרפידים", להסיע עצמו ("אָפּ-פּאַרן") מהמצב ד"רפו ידיהם". אין די בכך שהאדם מתחיל ללמוד תורה, אלא עליו גם לקיים בעצמו "ויסעו" — להסיע עצמו ממצב של "רפיון ידים" (שענינו חלישות בקיום המצוות, כנ"ל), ולהתחזק בקיום המצוות בפועל.

כאשר ישנו מצב של "רפידים" ("רפו ידיהם") — הרי גם כשהאדם שקוע בשכל התורה, עלול לבוא אליו "עמלק", כמ"ש³⁸ "ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידים", "שרפו ידיהם מדברי תורה לכך בא שונא עליהם"³⁹. וההכנה למתן-תורה היא — להסיע את עצמו מ"רפידים".

[וזהו ג"כ הטעם שבהקדמה לשו"ע אדמו"ר הזקן מודגשת מעלת לימוד ההלכות, וכך שמענו מרבינו נשיאנו שעיקר ההדגשה היתה על לימוד ההלכות⁴⁰ — כיון שדוקא ע"י ההלכות בא לימוד התורה לידי קיום המצוות בפועל].

ו. וכאשר ישנו הענין ד"ויסעו מרפידים" — אזי "ויבואו מדבר סיני", דהיינו שאפשר להגיע למדריגת "ביום הזה באו מדבר סיני". וענין זה מתחיל בראש חודש סיון, שביום זה היא ההתחלה דמתן-תורה,

והיינו, שנוסף על מעלתו של ראש חודש סיון מצד ספירת העומר, שביום זה עוסקים כבר בבירור המדה האחרונה (מלכות), ובמדה זו גופא אוחזים כבר במדת התפארת, שעד מדת התפארת הוא עיקר המדות⁴¹ — יש ביום זה מעלה נוספת, שבו היא ההתחלה דמתן-תורה,

וכאמור, שהענין דמתן-תורה הוא החיבור דמעלה ומטה — "וירד ה' על הר סיני", "ואל משה אמר עלה אל ה'", וע"י משה נמשך ענין זה אצל כל בני ישראל, שהרי משה הוא "רעיא מהימנא", ו"אתפשטותא

(39) מכילתא ויל"ש שם.

(36) תניא פכ"ג (כח, ב).

(40) ראה גם תו"מ חיי"ג ס"ע 85 ואילך.

(37) ראה תניא פל"ז (מח, ב). לקו"ת

וש"נ.

דברים א, ד. ובכ"מ.

(41) ראה תו"א (בהוספות) יתרו קט, ג.

(38) בשלח יז, ח.

דמשה בכל דרא ודרא⁴², ועי"ז נעשה ענין נוסף — שבכאו"א מישראל ישנו ניצוץ של משה רבינו, כמבואר בתניא⁴³.

וכמו כן נעשה הענין ד"מדבר סיני" — "שירדה שנאה לאומות העולם עליו"⁴⁴, דהיינו שנאה לנפש הבהמית ועניני הגוף המבלבלים לעבודה⁴⁵.

ואז מקבלים את התורה באופן המתאים לרצון התורה — ש"לא ניתנה תורה אלא לאוכלי המן"⁴⁶, היינו, שלא חסר להם דבר, ועד שאפילו בנוגע ללבושים (שהם מקיפים בלבד) כתיב⁴⁷ "שמלתך לא בלתה מעליך", והיינו שישנם כל הענינים הגשמיים, ולומדים תורה במנוחה. וההכנה לכל זה היא — "ויסעו מרפידים" (כנ"ל), שע"ז זוכים לקבלת התורה בשמחה ובפנימיות.

* * *

ז. צוה לנגן ואמר מאמר ד"ה וידבר גו' איש על דגלו.

* * *

ח. המאמר דלעיל⁴⁸ — התחלתו היא ממאמר של הצמח-צדק, שאמר לפני מאה שנה, בשנת תרט"ו, ד"ה הביאני אל בית היין ודגלו עלי אהבה⁴⁹.

במאמר זה — מביא הצ"צ מ"ש בכתי"ק של אדמו"ר הזקן [ולהעיר, שבכלל אין בידינו מאמרים מאדמו"ר הזקן שכתב בעצמו, וכל שבידינו הוא הנחות שהגי', מלבד ספר התניא ועוד מאמרים בודדים] בד"ה להבין ענין הדגלים כו⁵⁰.

וכמו כן ישנו המאמר מכ"ק אדמו"ר מהר"ש⁵¹, מכ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע⁵², ומכ"ק מו"ח אדמו"ר (משנת ת"ש)⁵³.

ובכל דור נתפרטו הענינים יותר ויותר, כיון שמצד מיעוט הדור הי'

48 ד"ה וידבר גו' (לעיל ע' 68 ואילך).

49 נדפס באוה"ת פרשתנו ע' מ ואילך.

50 ראה גם מאמרי אדה"ז הקצרים ע' פ ואילך.

51 ראה גם סה"מ תרל"ד ע' רח ואילך.

52 נדפס בסה"מ עטר"ת ע' תל ואילך.

53 נדפס בסה"מ הי"ש"ת ע' 99 ואילך.

42 תקו"ז תס"ט (קיב, רע"א. קיד, רע"א).

43 שבהערה 24.

44 שבת פט, סע"א.

45 ראה לקו"ת פרשתנו ב, ג. טו, ג.

וראה גם שיחת ש"פ במדבר, מבה"ח וער"ח סיון תשי"ב ס"ב (תו"מ ח"ה ע' 203). וש"נ.

46 מכילתא ר"פ בשלח. שם טז, ד.

47 עקב ח, ד.

צורך לפרט יותר, ולהסיר יותר ויותר קושיות, דהיינו העלמות והסתרים, כדי שיוכלו להבין את העניין.⁵⁴

ובפרטיות:

המאמר כפי שהוא מאדמו"ר הזקן — הוא בקיצור גדול. במאמר הצ"צ מבואר כבר הענין בתוספת ביאורים, ונוסף לזה — ישנם מראי-מקומות והערות. והרי המראי-המקומות של הצ"צ אינם בדוגמת מראי-המקומות של "מסורת הש"ס", שמציין סתם מקומות נוספים שבהם מדובר ע"ד ענין זה, אלא הצ"צ מציין למקומות שכאשר יעינו בהם יתוסף תוספת ביאור בהענין.

ועד"ז בהמאמרים שלאח"ז, שבכל מאמר הענין מבואר עוד יותר מבקודמו.

ועד להמאמר ד"ה איש על דגלו מכ"ק מו"ח אדמו"ר — שאף שמדובר בו רק ע"ד חלק מהענינים המדוברים בהמאמרים שלפנ"ז, מ"מ, חלק זה הוא בביאור יותר, לא רק לגבי מאמרי שאר רבותינו נשיאינו שלפנ"ז, אלא גם לגבי מאמר כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע, אף שהוא ברוחב.

ט. והנה, אף שענין זה (תוספת הביאור בכל מאמר לגבי המאמרים שלפנ"ז) הוא מצד מיעוט הדור, שגרם לכך שבכל דור הי' צורך לפרט יותר (כנ"ל) — מ"מ יש בזה גם מעלה.

ועד"ד המבואר⁵⁵ בענין "מתלמידי יותר מכולן"⁵⁶, היינו, שאף ש"הרבה קבלתי מרבתי, ומחברי יותר מרבתי", מ"מ, "מתלמידי יותר מכולן", יותר ממה שקיבל מרבתי ומחבריו גם יחד — לפי שדוקא ע"י שלומד עם התלמיד, ועליו להסיר את הקושיות, העלמות והסתרים, אזי ממציא עומק חדש שלא הי' מתגלה אלמלא הלימוד עם התלמיד, כי, כדי לבטל ענין של העלם צריך להתגלות עומק לפנים מעומק ("א' טיפערער עומק") בשכל.

ועד"ז בענינינו — שכאשר לומדים מאמר כפי שנאמר ע"י רבי שהוא תלמיד של רבו, אזי ניתוסף בזה עומק חדש, שלא הי' קודם לכן. והיינו, שלא זו בלבד שהתלמיד מפרט את הענינים שבמאמר הרב מן

133. ועוד.

(54) ראה גם תר"מ חי"א ע' 85.

(56) תענית ז, א. וש"נ.

(55) ראה סה"מ היש"ת ס"ע 14. תש"ז ע'.

הכלל אל הפרט, אלא יתירה מזה, שבמאמר התלמיד מתחדשים ענינים שקודם לכן היו בהעלם לגמרי, ולא נתגלו מעולם — העלם כזה שהרב מוסר להתלמיד ולא קאי אדעתיה⁵⁷, היינו, שהענין נמסר אמנם להתלמיד, אבל אינו בגילוי כלל, אלא בתכלית ההעלם. אלא שלהיותו תלמידו של הרב, בכחו לגלות גם את ההעלם, שלא נתגלה אפילו להרב עצמו.

והיינו, שע"י לימוד התורה לשמה, זוכה שיתגלו לו ענינים שניתנו למשה מסיני — כמארז"ל⁵⁸ "כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש הכל ניתן למשה מסיני" — ולא נתגלו עד עתה, היינו, שאין זה אלא שניתנו למשה, אבל לא בהשגה בגילוי, אלא בהעלם, והתגלותם היא ע"י תלמיד ותיק דוקא.

י. ועפ"ז יובן מאמר הגמרא⁵⁹: "אמר לו (הקב"ה למשה) אדם אחד יש שעתידי להיות בסוף כמה דורות ועקיבא בן יוסף שמו שעתידי לדרוש על כל קוץ וקוץ תילין תילין של הלכות. אמר לפניו רבש"ע הראהו לי, אמר לו חזור לאחורך. הלך וישב בסוף שמונה שורות ולא הי' יודע מה הן אומרים, תשש כחו. כיון שהגיע לדבר אחד אמרו לו תלמידיו רבי מנין לך, אמר להן הלכה למשה מסיני, נתיישרה דעתו".

ולכאורה אינו מובן:

(א) ממנה נפשך: אם דבר זה הוא "הלכה למשה מסיני" — איך יתכן שמשה עצמו "לא הי' יודע מה הן אומרים"?

(ב) כיצד "נתיישרה דעתו" של משה כששמע שזוהי "הלכה למשה מסיני" — והרי סו"ס לא הביין את הדברים?

והביאור — ע"פ האמור:

ענין זה נמסר למשה רבינו בהעלם, ורבי עקיבא, בהיותו תלמידו של משה (היינו שר"ע קיבל מרבו, ורבו מרבו, איש מפי איש עד משה רבינו) — הי' בכחו לגלות ענין זה.

ולכן, כששמע משה שהלכה זו היא "הלכה למשה מסיני", דהיינו שכחו של ר"ע "לדרוש על כל קוץ וקוץ כו" אינו אלא בהיותו תלמידו של משה ("ומתלמידי יותר מכולן") — "נתיישרה דעתו".

חי"ט ע' 252 ואילך. וש"נ.

(59) מנחות כט, ב. וראה לקו"ש שם. וש"נ.

(57) ראה ע"ז ה, ריש ע"ב.

(58) ראה מגילה יט, ב. ירושלמי פאה פ"ב ה"ד. שמו"ר רפמ"ז. ועוד. וראה גם לקו"ש

יא. קבלתי מכתב מא' ששואל מדוע מוכרחים ללמוד "חסידות ליובאוויטש" דוקא, הרי אפשר ללמוד את תורת החסידות של הבעש"ט והמגיד?

— בחור מאבד לריק נייר ודיו, מעטפה וכולים, כדי לכתוב מכתב לניו-יורק, כדי שיסבירו לו מדוע יש ללמוד "חסידות ליובאוויטש" דוקא! ... —

ויש להוסיף "תוספות ביאור" בשאלתו — אפילו ב"חסידות ליובאוויטש" (כפי שהוא מכנה זאת) גופא, ישנו חילוק בין מאמרי הדורות האחרונים למאמרי הדורות שלפנ"ז (כפי שמצינו דוגמא לזה במאמר הנ"ל), וגם על כך יש לשאול: מדוע יש צורך ללמוד גם את המאמרים המאוחרים, ולא להסתפק בלימוד מאמרי הדורות הקודמים? והמענה לזה⁶⁰ — כמו המענה על הצורך בלימוד תורה שבעל-פה, ואין אדם יוצא ידי חובתו בלימוד תושב"כ בלבד, אף שהכל כלול בתושב"כ, ועד"ז בתושבע"פ גופא, אין להסתפק בלימוד המשנה, ובהכרח ללמוד גם ברייתא וגמרא, אף ש"אילפא .. אמר אי איכא דשאל לי במתניתא דרבי חייא ורבי אושעיא ולא פשיטנא לי' ממתניתין"⁶¹, וכמו כן אין להסתפק בלימוד הגמרא, ובהכרח ללמוד גם את דברי הפוסקים שלאח"ז, וכן אין להסתפק בלימוד דברי הראשונים, ובהכרח ללמוד גם את דברי האחרונים.

והתירוץ על כל הנ"ל — שבחלקי התורה הקודמים היו הענינים בהעלם, ובדורות שלאח"ז, עד לגדולי ישראל האחרונים שלמדו תורה לשמה וברוה"ק (כפי שמקובל מאדמו"ר הזקן, שכל המחברים עד הש"ך והט"ז עשו חיבוריהם ברוה"ק⁶²), שמלבד זאת שפירטו את מה שהי' קודם לזה בכללות, חידשו גם ענינים שהיו קודם לזה בהעלם לגמרי, ורק ניתנו למשה בסיני.

וככל הדברים האלה — כן הוא גם בנוגע ללימוד תורת החסידות.

*

יב. ישנו מכתב מכ"ק מו"ח אדמו"ר⁶³ אודות חג השבועות, שבו

60) ראה גם מכתב כ"ח אייר שנה זו ב"היום יום" ו שבט).
 61) (אג"ק ח"א ע' קלב ואילך).
 62) תענית כא, א. וש"נ.
 63) אג"ק שלו ח"ה ע' עח (נעתק ב"היום יום" ג סיון). וראה גם תו"מ ח"א ע' 91 ואילך. (נעתק המשך תער"ב ח"ג ע' א'שפה)

כותב — על יסוד התוס' בשבת⁶⁴ — ש"חג השבועות.. השי"ת מטריד את (השטן) המקטרג.. כדוגמת הטרדתו.. ביום הקדוש דצום כפורים". — בגמרא ובתוס' מדובר אודות הזמן דמתן־תורה (בפעם הראשונה), וחידושו של כ"ק אדמו"ר במכתבו, שכן הוא גם בכל שנה ושנה. —

ומקשים על כך: ידוע ש"השטן בגמטריא תלת מאה ושיתין וארבעה הוי, תלת מאה ושיתין וארבעה יומי אית ליה רשותא לאסטוני, ביומא דכיפורי לית ליה רשותא לאסטוני"⁶⁵. ולכאורה, ע"פ דברי כ"ק מו"ח אדמו"ר הנ"ל נמצא שאין לו שליטה אלא בשס"ג ימים בלבד, שהרי גם בחג השבועות אינו שולט?

[לכאורה הי' אפשר לתרץ, שיש חילוק בין יוהכ"פ לחג השבועות, כי, ענין זה שבחג השבועות אין השטן מקטרג, נתחדש רק במתן־תורה, אבל לא קודם לכן, מתחילת הבריאה. ואף שגם ענינו של יוהכ"פ הוא לאחרי מתן־תורה — הרי הענין דיוהכ"פ הי' גם קודם לזה, שהרי מצינו שברית המילה של אברהם אבינו היתה ביוהכ"פ⁶⁶. אבל באמת אין לומר כן, כיון שעיקר ענינו של יוהכ"פ — "עיצומו של יום מכפר"⁶⁷ — נפעל לאחרי מתן־תורה דוקא, וא"כ אין חילוק בין יוהכ"פ לשבועות].

והביאור בזה:

מבואר בתו"א⁶⁸ "הטעם מה שחג השבועות אינו אלא יום אחד בלבד משא"כ בפסח וסוכות שהן ז' ימים, כי בחג השבועות הוא.. בחי' יחידה שלמעלה מהתחלקות כו", והיינו, שחג השבועות הוא למעלה מהזמן. ומזה מובן גם בנוגע ליוהכ"פ שהוא למעלה מהזמן.

ומ"מ יש חילוק בין חג השבועות ליוהכ"פ — שיוהכ"פ הוא למעלה מהזמן מצד "עיצומו של יום", היינו, שהיום מצד עצמו הוא למעלה מהזמן, משא"כ חג השבועות, שהיום מצד עצמו הוא יום ככל הימים, אלא שמצד העבודה דמתן־תורה (הן מתן־תורה שבכל יום ויום, כפי שאומרים בכל יום "נותן התורה", לשון הוה⁶⁹, ובפרט בחג השבועות) נעשה למעלה מהזמן.

ועפ"ז מובן שענין זה שיש יום מיוחד בשנה שאין השטן שולט בו

67) ראה רמב"ם הל' תשובה פ"א ה"ג"ד.

68) יתרו (בהוספות) קט, סע"ד.

69) ראה של"ה כה, א. לקו"ת תזריע כג,

א. ובכ"מ.

64) פט, א — ד"ה תורה.

65) יומא כ, רע"א. וש"נ.

66) פדר"א פכ"ט, הובא בתורה"ה אלא —

ר"ה יא, א.

— שייך ליוהכ"פ, מצד עיצומו של יום, משא"כ בחג השבועות, שביטול שליטת השטן אינו מצד היום עצמו, אלא מצד העבודה דמתן-תורה. ולכן מבואר במכתב כ"ק מו"ח אדמו"ר הנ"ל שבחג השבועות צריך "להתעסק בתשובה בנוגע לתורה" — כיון שענין זה (שהשטן אינו שולט בחג השבועות) נעשה ע"י עבודה דוקא.

